

תורת אמת

1. תלמוד בבלי מסכת חולין דף צ/ב

תנן התם תפוח היה באמצע המזבח פעמים היה עליו כשלש מאות כור. אמר רבא גוזמא. השקו את התמיד בכוס של זהב. אמר רבא גוזמא. אמר רבי אמי דברה תורה לשון הואי דברו נביאים לשון הואי דברו חכמים לשון הואי. דברו חכמים לשון הואי הא דאמרן דברה תורה לשון הואי ערים גדולות ובצורות בשמים. דברו נביאים לשון הואי: ותבקע הארץ לקולם.

רש"י חולין דף צ/ב

לשון הואי - לשון הדיוט שאינו מדקדק בדבריו ומוציא בפיו דבר שאינו ולא שיתכון לשקר אלא לא דק: בשמים - אלמא לא דק וכן ותבקע הארץ דאדוניה דנראה מקול ההמון כאילו היא נבקעת.

2. ספר שמות יב

(מ) ומוֹשֵׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה
(מא) וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצְם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל צְבָאוֹת ד' מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

רש"י על בראשית מב

(ב) רדו שמה - ולא אמר לכו רמז למאתים ועשר שנים שנשתעבדו למצרים כמנין רד"ו.

2א. ספר שמות פרק יב

(כח) וַיִּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּן עֶשׂוֹ.

רש"י על שמות פרק יב פסוק כח

(כח) וילכו ויעשו וגו' - (מכילתא) וכי כבר עשו? והלא מראש חודש נאמר להם! אלא מכיון שקבלו עליהם, מעלה עליהם הכתוב כאלו עשו:

2ב. רבינו בחיי על שמות פרק יט פסוק ד

וזוהו שאמר ואשא אתכם על כנפי נשרים שהגנתי עליכם מן הצרות כנשר שמגין על בניו. ומה שהמשיל זה לנשר דרשו רז"ל מה נשר זה מלך שבעופות אינו מתירא...

3. אנציקלופדיה תלמודית כרך א טור תרעה

במקום שמסתבר מצד הלשון שהמקרא הוא לא כפשוטו, הדרשה מוציאתו מפשוטו.

4. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף מט/א

והתניא ר' יהודה אומר המתרגם פסוק כצורתו הרי זה בדאי ...

5. תלמוד בבלי מסכת שבת דף נה/ב

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן כל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה שנאמר ויהיו בני יעקב שנים עשר מלמד שכולן שקולים כאחת אלא מה אני מקיים וישכב את בלהה פילגש אביו מלמד שבלבל מצעו של אביו ומעלה עליו הכתוב כאילו שכב עמה תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר מוצל אותו צדיק מאותו עון ולא בא מעשה זה לידו אפשר עתיד זרעו לעמוד על הר עיבל ולומר ארור שוכב עם אשת אביו ויבא חטא זה לידו אלא מה אני מקיים וישכב את בלהה פילגש אביו עלבון אמו תבע אמר אם אחות אמי היתה צרה לאמי שפחת אחות אמי תהא צרה לאמי עמד ובלבל את מצעה אחרים אומרים שתי מצעות בלבב אחת של שכינה ואחת של אביו והיינו דכתיב אז חללת יצועי עלה (אל תקרי יצועי אלא יצועיי) כתנאי פחו כמים אל תותר.

5א. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף לו/ב

יוסף מאי היא דכתיב ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו. אמר רבי יוחנן מלמד ששניהם לדבר עבירה נתכוונו...באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון אמר לו יוסף עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות? דכתיב ורועה זונות יאבד הון. מיד ותשב באיתן קשתו אי"ר יוחנן משום ר' מאיר ששבה קשתו לאיתנו ויפוזו זרועי ידיו נעץ ידיו בקרקע ויצאה שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו מידי אביר יעקב מי גרם לו שיחקק על אבני אפוד אלא אביר יעקב משם רועה אבן ישראל משם זכה ונעשה רועה שנאמר רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף תניא היה ראוי יוסף לצאת ממנו י"ב שבטים כדרך שיצאו מיעקב אביו שנאמר אלה תולדות יעקב יוסף אלא שיצא שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו ...

5ב. תלמוד בבלי מסכת שבת דף נד/ב

פרתו של רבי אלעזר בן עזריה היתה יוצאה ברצועה שבין קרניה שלא ברצון חכמים... פרתו של רבי אלעזר בן עזריה: וחדא פרה הויא ליה והא אמר רב ואמרי לה אמר רב יהודה אמר רב תריסר אלפי עגלי הוה מעשר רבי אלעזר בן עזריה מעדריה כל שתא ושתא? תנא לא שלו היתה אלא של שכינתו היתה ומתוך שלא מיחה בה נקראת על שמו.

6. עין איה שבת ב

ואם איזה רוח עבר, וע"י איזה סכסוך פנימי נתכווץ מעט אורו של ישראל מהופיע בכל עוזו בבית פנימה, הנה ליקוי אור זה מגיע לנו ממרחקים בתור פגימה גדולה ורבתי ערך... ודקא כאילו שכב עם בלהה. אמנם בחפצינו לתאר את ערכו של ראובן ע"פ זאת המידה, עלינו לשוב לאחור ע"פ אור הדרש שבתורה שבע"פ, שהשירה לנו תורה ברישומיה הנאמנים, עד שכל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה...

7. עין איה / ברכות א הקדמה

בעולם המעשה אנו רואים [כי] היצורים כולם מוצאים את הדברים המועילים להם, או עיי דברים מוכנים ביצירה, או עיי דברים היוצאים לאור במשך הזמן ותוספת הניסיון המתלווה עם החקירה והשכל. וכאשר נשים אל לב, נדע כי כשם שיש השגחה אלהית מכוונת על הדברים שיש בהם תועלת לבריות, עיי כל מה שיוצא מהטבע הפשוט, כן ההשגחה מטפלת גייכ בכל הדברים שיועילו ליצורים, שצריך להם חיבור לשכל האנושי לניסיון דורות רבים...

אף אנו נאמר בענין הדברים השכליים, הכל יודעים כי " ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר" 4. כל מה שתתרחב יותר דרישת התורה לבל צדדיה, יתכונן יותר רוח ישראל בקדושתו וטהרתו.

עייכ כל דבר ודבר מן התורה שמתחדש הוא מוסיף מזון נפשי לנשמה הישראלית, המזון הזה הוא מוסיף כח ועצמה לרוחניות האומה בכללה. האופנים שעל ידם נבא להרחיב את התורה בדרך ישרה, היא הפגישה השכלית שלנו עם הידיעות שישנם אתנו כבר, לבררם ולהרחיבם. והנה כאשר עולם הרעיונות הוא ים גדול ורחב ידים, ולהתבוננות אין תכלית וקצבה, וכל המוסיף לדלות מים מבורות עמוקים עי'פ דרכי התורה והשכל, הוא מוסיף טובה וברכה לעולם

א8. ספר מלכים א פרק א

(מ) ויעלו כל העם אחריו והעם מחללים בחללים ושמחים שמחה גדולה ותבקע הארץ בקולם.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צב/ב

רבי אליעזר אומר מתים שהחיה יחזקאל עמדו על רגליהם ואמרו שירה ומתו. מה שירה אמרו ה' ממית בצדק ומחיה ברחמים. רבי יהושע אומר שירה זו אמרו ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל. רבי יהודה אומר אמת משל היה. אמר לו רבי נתמיה אם אמת למה משל ואם משל למה אמת? אלא באמת משל. היה רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר מתים שהחיה יחזקאל עלו לארץ ישראל ונשאו נשים והולידו בנים ובנות עמד רבי יהודה בן בתירא על רגליו ואמר אני מבני בניהם והללו תפילין שהניח לי אבי אבא מהם .